Universitätsbibliothek Paderborn

Sacerdotale Ad consuetudinem S. Romanæ Ecclesiæ aliarumque ecclesiarum ex Apostolic[a]e bibliothec[a]e ac Sanctorum Patrum iurium sanctionibus, & ecclesiasticorum doctorum scriptis ...

Venetiis, 1579

De annis embolismali, & co[mmun]i. c. 4

urn:nbn:de:hbz:466:1-40307

Visual Library

niens: tota erit luna in cal. illius mēſis: dūmodo 30. nō trāſcat. Si vero 30. trāſiret, abiectis 30. reſiduū erit ętas lunę: ꝛ ſi ſumma illa fuerit 30. in cal. menſis, tunc luna erit 30. ſi autē epacta nulla fuerit: puta in primo anno cycli lunaris: tunc ad inueniēdum lunā ſufficit r̄ſaris. Sed qm̄ epactarum rō qn̄qz fallit, ꝑꝑ emboliſmum, ſiue ſaltum lunę ideo de ipſo breuiter videamus.

De anno Emboliſmali ꝛ communi. Cap. 4.

Circa emboliſmū, ſiue lunę ſaltū, notandū eſt, ꝙ emboliſmus grece interpretatur latine ſuperaugmentū, ſeu ſupexcreſcentia anni ſolaris ſuper lunarem. Cū ergo annus ſolaris excedit lunarē in 11. diebus, ex illo exceſſu cōſtituunt 7. lunationes in 19. annis cycli lunaris: multiplicatis illis 11. diebus. Et dn̄r emboliſmales: quarū q̄libet eſt 30. dierum: ꝛ attribuunt 7. annis emboliſmalibus: ita quod in quolibet cyclo lunari ſunt 7. anni emboliſmales, ꝛ 12. cōes. Appellatur autē annus emboliſmalis: qa a 14. luna p̄cedentis paſchę vſqz ad 14. ſequentis hēt 13. lunationes ſiue 13. mēſes lunares, id eſt 384. dies: ꝛ iſte eſt annus ſcō Moyſi diuinitus reuelatus. Cōis vero hēt tm̄ 12. lunationes, id eſt 354. dies: quorū diſpoſitiones continet iſte verſus.

Cur fles: his lacrymis odioſum quęre tyrannum:

In iſto verſu ſunt 7. dictiones annis emboliſmalib. ſeruientes. Prima primo, ſcda ſcdo, ꝛ ſic per ordinē: ita ꝙ quota eſt prima lr̄a alicuius iſtarum dictionū in alphabeto, totus annus cycli epactalis erit annus emboliſmalis. v. g. Cur eſt prima dictio: ꝛ ſeruit primo anno emboliſmali, ꝛ c, eſt prima lr̄a illius dictionis, q̄ eſt tertia in alphabeto: ergo tertius annus cycli lunaris eſt emboliſmalis: ꝛ ita de alijs: hoc obſeruato, ꝙ hęc dictio, his, dz ſcribi cū h. Et dr̄ annus cōis: qr ſępe duo ita coniunctiz incedunt, vt inuicē ſe in paſchali ſolennitate ſequātur: emboliſmalis. n. ſemper ſolus eſt. Ordo aūt iſtorū annorū cōium ꝛ emboliſmaliū pz in linea ſubſequenti. Cōis, cōis, emboliſmalis, cōis, cōis, emboliſmalis, cōis, emboliſmalis, cōis, cōis, emboliſmalis, cōis, cōis, emboliſmalis, cōis, emboliſmalis, cōis, cōis, emboliſmalis. Habito autem anno emboliſmali, poſſumus ſcire in quo menſe lunatio emboliſmalis contingat: per hunc verſum.

Nobilis ꝛ Chriſtum modo liber habeto coquum.

In iſto verſu ſunt 7. dictiones, 7. menſib. ſeruientes: in quibus contin-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

contingunt lunationes emboliſmales in p̄fatis 7. annis: prīa primo: ſecūda ſecūdo. ꝛ ſic ꝑ ordinē: ita ꝙ quota erit prima lr̄a alicui⁹ iſtaꝝ dictionū in alphabeto: toto mēſe illius anni cui ſeruit illa dictio: ↄtingit lunatio emboliſmalis. Itē quota erit prima lr̄a ſecūde ſyllabe in alphabeto, tota die mēſis incipit lunatio emboliſmalis: v.g. Nobilis eſt prima dictio, ꝛ ſeruit prime lunationi: q̄ ↄtingit in tertio anno cyclo lunaris, ꝛ n. eſt prima lr̄a huius dictionis, ꝛ eſt duodecima in alphabeto: ergo in 12. menſe ↄtingit lunatio emboliſmalis. Itē b, eſt prima lr̄a ſecūde ſyllabe: ꝛ eſt ſecūda in alphabeto: ergo in ſecūda die illi⁹ mēſis incipit illa lunatio, ꝛ ſic de alijs. Si aūt velis pleni⁹ hui⁹ rei veritatē inquirere, recurre ad epactā ꝛ rl̄ares illius anni, de quo vis ſcire: ꝛ ita inuenies eſſe. Nūc videamus vbi fallit epacta iuncta rl̄aribus pp̄ emboliſmū, ſeu ſaltū lune. Circa quod nota ꝙ lȝ in cyclo lunari ſint ſeptē anni emboliſmales, vt ſupius dictū eſt, non tn̄ fallit epacta niſi in tribus. ſ. in 8. in 11. ꝛ 19. vnde verſus.

Octauō vndecimo poſtremo fallit epacta. In quo aūt loco, vel mēſe, vel quot locis fallit epacta iūcta rl̄arib. his verſ. denotat̄.

Julius vndenis, ter Maius octo vicenis.
Biſſextus niſi ſit mars peccat in vndetricenis.

In totidem Maius, auguſtus vero duobus. hoc eſt dicere, ꝙ in octauo anno cycli lunaris fallit epacta cū regularibus in maio ꝛ iulio: quia in calen. maij cū luna dēt eſſe 28. ſm̄ epactā, nō reperitur niſi 27. pp̄ emboliſmum. Item fallit in calen. iulij eodē anno: quia tunc luna dēt eſſe 30. ſm̄ epactam, non reperitur niſi 29. pp̄ emboliſmum, vbi credendum eſt emboliſmo, ꝛ non epacte. Item in 11. anno fallit epacta: quia in calen. martij ſm̄ epactam dēt eſſe luna 29. ſed pp̄ emboliſmum reperitur tm̄ 28. Veruntamen ſi in illo anno fuerit biſſextus, tunc corrigitur ille error: qm̄ pp̄ biſſextum additur vna dies. Item in 19. anno fallit epacta in duobus locis. nam ſm̄ epactam luna dēt eſſe 29. in calend. maij, ſed pp̄ emboliſmum non reperitur niſi 28. ꝛ in eodem fallit in calend. auguſti: quia ſm̄ epactam luna deberet ibi eſſe 2. ſed propter ſaltum lune ibi tertia inuenitur: quia lunatio iulij, que deberet eſſe 30. in illo anno, eſt tantum 29. ꝛ hoc contingit propter errorem noſtri computi: ꝛ tunc annus in duobus diebus exceditur a ſolari. De ſaltu lune traditur iſte verſus.

Luna facit ſaltum quintilis luce ſuprema

Retrocedit.n.luna vna die, ſicut diximus, ꝑ errorē nr̄i cōputi: vt in ſequēti anno in calē.ſeptēbris luna redeat ſicut debet, niſi enim ſaltus lunę colligeret, ꝯtingeret error: vt in 14.cyclis diceret luna prima qn̄ eſſet plenilunium. Colligit aūt ſic iſte dies: quęlibet.n.lunatio, ad hoc vt lunationes ſint ęquales, hr̄et 29. dies, dimidiū, minus quatuor momētis, ⁊ vna vncia, ⁊ vno atomo: ſunt aūt in cyclo 235.lunationes: erunt ergo quater tot momēta, q̄ ſunt in vniuerſo, noningenta quadraginta, q̄ diuiſa per 40.ꝯſtituunt 23.horas ⁊ dimidiā. Poſtea ex 235.vncijs conſtituuntur 19.momenta: ⁊ remanent ſeptē vncię: ⁊ ex 235.atomis ꝯſtituuntur 5.vncię: q̄ vncię cū ſeptē prioribus faciunt vnū momentū: qđ iūctū ad 19.momenta ꝑhabita, facit dimidiā horā: q̄ iūcta cū alijs 23.⁊ dimidia facit vnum diē, q̄ ſubtrahitur vltimo anno a lunatione iulij: ⁊ dr̄ ſaltus lunę. Pōt ēt facilius hoc mō colligi. Annus lunaris ꝯſtat ex 354.diebus, minus vna hora, ⁊ quarta parte vnius horē, ⁊ ſeptuageſimaſexta parte quartę vnius horę: ergo in 19.annis hn̄t 19.horę: ⁊ 19.quartę horarū: ⁊ 19.octuagintaſex partes quartę vnius horę: quę faciūt in 19.annis quartā partē vnius horę: ⁊ ita erunt 20. quartę horarū: q̄ faciunt 5.horas: q̄ iunctę 23.horis ꝑhabitis faciūt vnū diē. Eſt igit̄ ſaltus lunę quidā dies collectus in 19.annis ex eo ſupfluo q̄ dat̄ lunationibus: ⁊ dr̄ ſaltus lunę, nō q̄ luna magis ſaliat illa die q̄̄ alia: ſed q̄ nos lunā cōputantes, diē illā, ſup quā in alijs annis lunatio iulij dr̄ 20. ſalimus ſiue ꝑtermittimus non cōputantes lunā in vltimo anno cycli decēnouennalis niſi 29. ideo aūt ſubtrahit̄ dies illa a lunatione iulij in vltimo anno cycli decēnouennalis: q̄ iulius eſt vltimus in anno epactali inter menſes hn̄tes 30.dies in lunatione: vn̄ vltimo anno lunatio iulij non cōputat̄ trigeſima, ſed vigeſimanona: ⁊ ideo aureus numerus illius.ſ.decēnouennalis q̄uis creſcat, ſequitur ſine interuallo minorē: ⁊ ꝑ ꝯn̄s in alijs menſibus ſequentibus vſq; ad Ianuariū, ſicut infra dicet̄. Saltus ergo lunę facit duas lunatiōes pariter eſſe 29.dierū ad ꝑfatos ergo errores facilius corrigendos inuentus eſt aureus numerus: de quo breuiter eſt dicēdum.

¶ De aureo numero. Cap. 5.

Aureus numerus eſt ille, q ponitur i calēdario, qui in quolibet